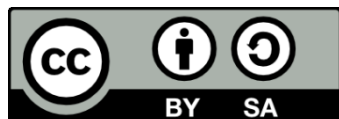

Πολιτισμός II

Θεματική Ενότητα 6: Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (μέχρι την επανένωση)

Επικ. καθηγητές Ελένη Γεωργοπούλου και Γιάννης Πάγκαλος
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

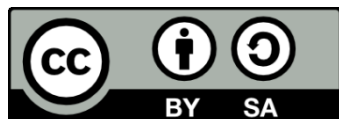
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (μέχρι την επανένωση)

Θεματική Ενότητα 6

Περιεχόμενα ενότητας

1. Σταθεροποίηση και κινήματα διαμαρτυρίας (δεκαετίες του '50 και του '60)
 - i. Η εποχή Adenauer
 - ii. Το κίνημα του '68

2. Το «Τόλμημα Δημοκρατία» και η αλλαγή των αξιών (δεκαετία του '70)
 - i. Η εποχή Brandt
 - ii. RAF / Γερμανικό Φθινόπωρο
 - iii. Εναλλακτικά κινήματα

Περιεχόμενα ενότητας (2)

3. Μετά την αλλαγή των αξιών (δεκαετίες του '80 και του '90)

- i. Η εποχή του Helmut Kohl (1982-1998)
- ii. Το φιλειρηνικό κίνημα

4. Η πολιτιστική σκηνή: Μία επιλογή

Σκοποί ενότητας

Στόχοι του εξάωρου σεμιναρίου είναι:

Κατανόηση των αρχικών χρόνων της ΟΔΓ και της εδραίωσής της.

Παρουσίαση των κινημάτων διαμαρτυρίας και αυτονομίας από τη δεκαετία του 1960 κ.ε. μέσα στα πολιτικά και πολιτισμικά τους συμφραζόμενα.

Σύντομη επισκόπηση ορισμένων σημαντικών σταθμών της πολιτιστικής σκηνής στη διάρκεια αυτών των 50 χρόνων.

Μέρος Ι

**Σταθεροποίηση και κινήματα διαμαρτυρίας
(δεκαετίες του '50 και του '60)**

i. Η εποχή Adenauer

Konrad Adenauer

Konrad Adenauer
(* 1876, † 1967)
Πρώτος Καγκελάριος
(1949–1963)
Χριστιανοδημοκράτης
(CDU)

Bundesarchiv, B 145 Bild-
F078072-0004 / Katherine
Young / CC-BY-SA 3.0

https://de.wikipedia.org/wiki/Adenauer-%C3%84ra#/media/File:Bundesarchiv_B_145_Bild-F078072-0004,_Konrad_Adenauer.jpg

Δυτικότροπος προσανατολισμός

Δυτικότροπος προσανατολισμός (Πρόσδεση στο άρμα των Δυτικών Δυνάμεων)

- Είσοδος της Δυτικής Γερμανίας σε Δυτικές στρατιωτικές συμμαχίες
 - 1955 είσοδος στο NATO
 - Η Γερμανία στρατικοποιείται και πάλι
- ένταξη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς που διαμορφώνονται
 - 1957 Συνθήκες της Ρώμης (ΕΟΚ (Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα) + Euratom)

Το οικονομικό θαύμα

- «Κύμα βουλμίας» μετά τη νομισματική μεταρρύθμιση
- «Κύμα οικιακού εξοπλισμού» + αυτοκίνηση
- «Ταξιδιωτικό κύμα» στις δεκαετίες του '60 και του '70
- Ludwig Ehrhardt: ως υπουργός οικονομικών υπεύθυνος για το οικονομικό θαύμα
 - «Πατέρας του οικονομικού θαύματος»
- <http://www.hdg.de/lemo/kapitel/geteiltes-deutschland-gruenderjahre/wirtschaft-und-gesellschaft-im-westen/wirtschaftswunder.html>

Το οικονομικό θαύμα, Φωτό

Ο εκατομμυριοστός «σκαραβαίος», σύμβολο του γερμανικού οικονομικού θαύματος, κατασκευάζεται το 1955. Μέσα σε εννέα χρόνια (1950–1959) το ακαθάριστο εθνικό προϊόν διπλασιάζεται. Γιορτή στο εργοστάσιο της Volkswagen στο Wolfsburg, 5 Αυγούστου 1955.

© ullstein bild / VW / Audi

https://www.in-die-zukunft-gedacht.de/icoaster/files/thumbs/th_445x335_05_10_millionstervw.jpg

Συνέπειες του οικονομικού θαύματος

- Ανάπτυξη της βιομηχανίας και
  Μετανάστευση προς τη Γερμανία
- Πρώτη «Συμφωνία για την εξεύρεση και στρατολόγηση εργατών» 1955 με την Ιταλία (επονομαζόμενοι **Gastarbeiter**-φιλοξενούμενοι εργάτες)
- Ακολούθησαν και άλλα μεσογειακά κράτη (Ελλάδα το 1960)

Ιστορία της μετανάστευσης στην ΟΔΓ

- Η Γερμανία είναι σήμερα χώρα υποδοχής μεταναστών, δεν αντιλαμβάνεται, ωστόσο, τον εαυτό της ως μεταναστευτική κοινωνία
- Βλέπε:
<http://www.domid.org/de/migrationsgeschichte-deutschland>

Ιστορία της μετανάστευσης στην ΟΔΓ 2

Μεταναστευτικό εργατικό
δυναμικό κατά το
παρελθόν και σήμερα

DER SPIEGEL 41/1964

<https://magazin.spiegel.de/EpubDelivery/image/title/SP/1964/41/300>

DER SPIEGEL 9/2013

<https://magazin.spiegel.de/EpubDelivery/image/title/SP/2013/9/300>

Ο Adenauer παραιτείται

- Το 1963 παραιτείται ο Adenauer.
- Ο Ludwig Erhard γίνεται καγκελάριος
 - Συνεχίζει τον κυβερνητικό συνασπισμό CDU/CSU (χριστιανοδημοκράτες/ χριστιανοκοινωνιστές) και FDP (φιλελεύθεροι)
- Σύντομη οικονομική κρίση
 - Ο συνασπισμός διαλύεται το 1966
- Δημιουργείται ο λεγόμενος «Μεγάλος Συνασπισμός» ανάμεσα στην CDU/CSU και SPD (σοσιαλδημοκρατικό κόμμα) το 1966
(Καγκελάριος Kurt Georg Kiesinger)

Συντηρητισμός των πνευματικών αξιών

- Ασφάλεια των θεσμών
- «Η δημόσια προώθηση του πολιτισμού σε θέατρο, ραδιόφωνο και μουσεία αντικαταστάθηκε βαθμιαία από τη θέσπιση όλο και περισσότερων βραβείων και χορηγιών. Κάτι τέτοιο αρχικά έμοιαζε ν' ανταποκρίνεται σε μία αθώα αστική-κλασική κατανόηση του πολιτισμού» (Parry ...:205)
- Πρόοδος στις καλλιτεχνικές φόρμες και στο βιομηχανικό Design (αποκομμένα από το περιεχόμενο)

Συντηρητισμός των πνευματικών αξιών 2

- Δεν υπάρχει επανασύνδεση με την διακοπείσα παράδοση της «πρωτοπορίας» (δεν υπάρχει συνέχιση του Dada, του εξπρεσιονισμού, της πολιτικά στρατευμένης τέχνης)
- Αντιθέτως κυριαρχεί η αφηρημένη τέχνη
- Βιομηχανία επίπλων
 - Το λεγόμενο «τραπέζι- νεφρό» (Nierentisch) (η μοντέρνα μορφή υπερίσχυε της λειτουργικότητας)
- Μουσική: υπερεθνική
 - Ποπ-μουσική (ΗΠΑ)
 - «Σοβαρή Μουσική» (ΟΔΓ): π.χ. Karlheinz Stockhausen (εξειδικευμένη μουσική ελίτ)

Το «τραπέζι-νεφρό»

Τραπέζι-νεφρό
(εργοστάσιο Hasloch)
(1954). Φωτό: Willi
Moegle.

© Bildarchiv Preußischer
Kulturbesitz

<http://germanhistorydocs.ghi-dc.org/common/table.jpg>

Περαιτέρω πληροφορίες

<http://www.hdg.de/lemo/kapitel/geteiltes-deutschland-gruenderjahre.html>

Μέρος Ι

**Σταθεροποίηση και κινήματα διαμαρτυρίας
(δεκαετίες του '50 και του '60)**

ii. Το κίνημα του '68

Μεγάλος Συνασπισμός

1966 Μεγάλος Συνασπισμός CDU/CSU + SPD
Η αντιπολίτευση στη Βουλή: Ελάχιστη
Και η Δημοκρατία;

Έχουμε λοιπόν ...

Κύμα διαμαρτυρίας

Φοιτητικό κίνημα(1967/68/69)ΑΡΟ

(Außerparlamentarische
Opposition-Εξωκοινοβου-
λευτική αντιπολίτευση)

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/de/6/68/Aufkleber_-_Treibt_Bonn_den_Notstand_aus.jpg

Το φοιτητικό κίνημα

- **Φοιτητικό κίνημα διαμαρτυρίας** από το 1965 περίπου
 - Αίτημα για μεταρρύθμιση των Πανεπιστημίων
- Απολιθωμένες συνθήκες στα Πανεπιστήμια („**Unter den Talaren der Muff von 1000 Jahren**“= «**κάτω από τις τηβέννους, μούχλα χιλίων ετών**»)
- Εξελίχθηκε σε **φοιτητική εξέγερση** ενάντια στις κατεστημένες αξίες της δυτικογερμανικής κοινωνίας

Το φοιτητικό κίνημα 2

- Βρίσκεται στον πυρήνα της εξωκοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης (ΑΡΟ)
 - Εναντίον του Μεγάλου Συνασπισμού
- Με διαδηλώσεις και αποκλεισμούς
 - Αίτημα για κοινωνικό μετασχηματισμό (μαρξισμός)
- Νέες μορφές διαμαρτυρίας (Go-ins, Sit-ins, Sleep-ins...)

Το κίνημα του '68

- Πρότυπα
 - Rosa Luxemburg, Che Guevara, Mao Tse Tung
- Πνευματικοί πατέρες
 - Σχολή της Φρανκφούρτης (Herbert Marcuse, Max Horkheimer und Theodor W.Adorno)
- Ο «κομμουνισμός» δεν αποτελεί πλέον υβριστικό χαρακτηρισμό (πρώτη φορά μετά το ξέσπασμα του ψυχρού πολέμου) – με πρότυπα: την Κούβα ή την Κίνα
- Αποτυγχάνει η προσπάθεια για εμπλοκή εργατών στο κίνημα
- Γι' αυτό δεν γίνεται επανάσταση (αυτή η αναποτελεσματικότητα καταδεικνύει όμως τη σταθερότητα της δημοκρατίας)

Το κίνημα του '68, Φωτό

- Αναπαράσταση του κινήματος του '68 στο «Σπίτι της Ιστορίας» (Haus der Geschichte) στη Βόνη
- CC BY-SA 3.0
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/dd/Haus_der_Geschichte_2009d.jpg/1280px-Haus_der_Geschichte_2009d.jpg

Η γενιά του '68

Διεθνές φαινόμενο

- Παρίσι, Ρώμη, Βαρσοβία, Νέα Υόρκη...
- Ενάντια στον πόλεμο του Βιετνάμ σε διεθνές επίπεδο
- Χάσμα μεταξύ των γενεών (Beat-Generation, Hippies ...)

Στη Γερμανία

- Αντιπαράθεση με τη γενιά των γονέων
 - Διαχείριση του παρελθόντος
 - Ευθύνη του Ολοκαυτώματος

Σημαντικοί σταθμοί της εξέγερσης

- Ο Benno Ohnesorg σκοτώνεται από πυροβολισμούς αστυνομικών σε μία διαδήλωση εναντίον της επίσκεψης του Σάχη της Περσίας Resa Pahlevi (2 Ιουνίου 1967)
 - Ταραχές σε πολλές πόλεις
 - Εμπρησμοί του εκδοτικού ομίλου Springer (υπεύθυνου για αντικομμουνιστική εκστρατεία) και πολυκαταστημάτων (σύμβολα του καπιταλισμού)
- Απόπειρα δολοφονίας εναντίον του ηγέτη του φοιτητικού κινήματος Rudi Dutschke στις 11 Απριλίου 1968
 - Διαμαρτυρίες και βιαιότητες

Νόμοι έκτακτης ανάγκης

- **Νόμοι έκτακτης ανάγκης (30 Μαΐου 1968)**
 - Επιτρέπει στο κράτος τη λήψη μέτρων για «έκτακτες ανάγκες»
 - Απειλή για τη δημοκρατία
- Προς το τέλος της δεκαετίας του '60 διαγράφονταν οι εξής δυνατότητες:
 - Ριζοσπαστικοποίηση
 - «μακρά πορεία μέσα από τους θεσμούς» (σύνθημα του φοιτητικού κινήματος)
 - Εσωτερικότητα και New Age

Rudi Dutschke

Rudi Dutschke, ένας από τους σημαντικότερους ηγέτες του γερμανικού φοιτητικού κινήματος

© Foto H.-P.Haack

http://fotos.mallorcazeitung.es/fotos/noticias/318x200/2008-05-01_IMG_2008-04-24_17:20:15_mz29.jpg

Εξέγερση και χιούμορ

Βερολίνο, 1968 – από σειρά καρτών της APO-1967/68: «πολλά χαιρετίσματα από τις διακοπές κι ευχόμαστε να έχετε καλύτερο καιρό».

<http://www.nrhz.de/flyer/medi a/12255/140-03-APO-Postkarten%2018.jpg>

Εικαστικές τέχνες

- Παρουσίαση με θέμα: καλλιτεχνικές τάσεις στον περίγυρο του 1968
- **Joseph Beuys**
- <http://www.bpb.de/geschichte/deutsche-geschichte/68er-bewegung/51800/kuensterliche-positionen-1968>

Περαιτέρω πληροφορίες

- Για τη θεματική πιο αναλυτικά:
- <http://www.hdg.de/lemo/kapitel/geteiltes-deutschland-modernisierung/bundesrepublik-im-wandel/studentenbewegung-und-apo.html>
- Βλέπε επίσης:
- <http://www.bpb.de/geschichte/deutsche-geschichte/68er-bewegung/>

Μέρος II

Το «Τόλμημα Δημοκρατία» και η αλλαγή των αξιών (δεκαετία του '70)

i. Η εποχή Brandt

Willi Brandt

- Willi Brandt
(* 1913, † 1992)
Τέταρτος Καγκελάριος
(1969–1974)
Σοσιαλδημοκράτης
(SPD)

Bundesarchiv, B 145 Bild-
F057884-0009 / Engelbert
Reineke / CC-BY-SA 3.0

https://de.wikipedia.org/wiki/Willy_Brandt#/media/File:Bundesarchiv_B_145_Bild-F057884-0009,_Willy_Brandt.jpg

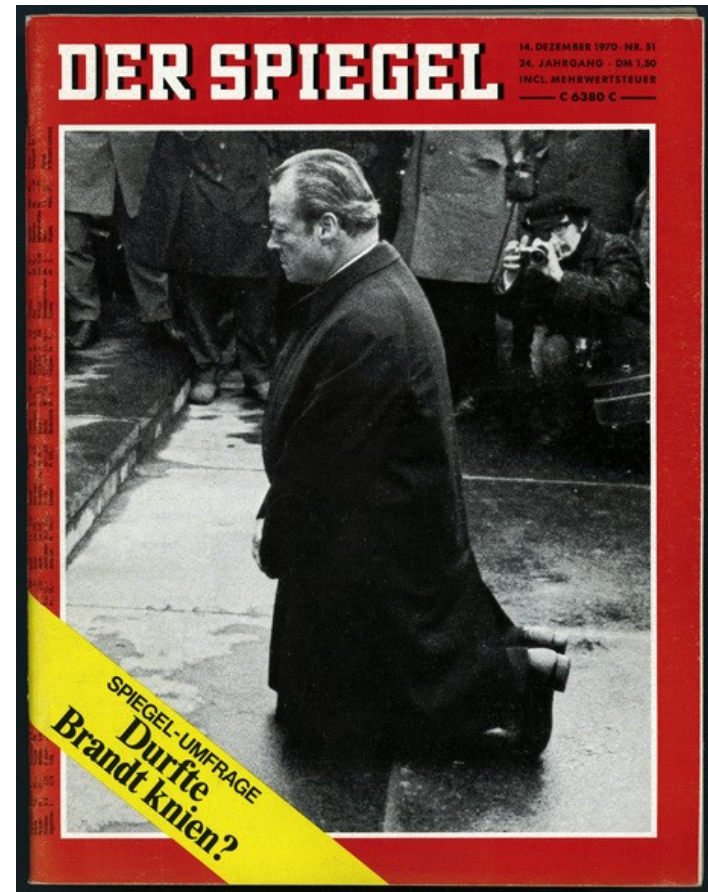
Ανατολική πολιτική

- Κυβερνητική αλλαγή το φθινόπωρο του 1969 με εκλογή του SPD + πρόεδρο τον Willy Brandt (γίνεται καγκελάριος)
- Ανατολική πολιτική (ανατολικές συνθήκες) + διάλογος με τη ΓΛΔ και την Πολωνία
- Συνθήκη της Βαρσοβίας 1970:
 - Αναγνώριση + απαραβίαστο των πολωνικών δυτικών συνόρων

Η γονυκλισία του Willy Brandt

- Η γονυκλισία του Willy Brandt στη Βαρσοβία, μπροστά στο μνημείο των ηρώων του Γκέτο, στο πλαίσιο της Ανατολικής πολιτικής του.
- <http://cdn3.spiegel.de/images/image-628226-galleryV9-kcmm.jpg>

Εσωτερικές μεταρρυθμίσεις

Εσωτερικές μεταρρυθμίσεις («τόλμη για περισσότερη δημοκρατία»)

- Ισότητα ευκαιριών στο εκπαιδευτικό σύστημα (Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 υπήρχαν λιγότερο από 10% παιδιών από εργατικές οικογένειες σε γυμνάσια και πανεπιστήμια)
- Εισαγωγή του νόμου για οικονομική στήριξη των φοιτητών (BAföG)
- Μεταρρύθμιση της νομικής παραγράφου 175 σχετικά με την ομοφυλοφιλία
- Νέες ρυθμίσεις στην παράγραφο 218 σχετικά με τις αμβλώσεις

 Αλλαγή των αξιών

Η εποχή Brandt

- Αγώνας για δημοκρατία + κοινωνικές μεταρρυθμίσεις εκτός κομμάτων (π.χ. κινήματα πολιτών)
- Αλλά: η μεταρρυθμιστική προσπάθεια έμεινε ατελής (ασυμβίβαστες αντιπαραθέσεις σχετικά με τη «διάταξη περί εξτρεμιστών»)
- Ο Brandt παραιτείται το 1974
- Διάδοχος καγκελάριος: Helmut Schmidt (μέχρι το 1982)
 - «Πολιτική αποκλιμάκωσης» (Ψυχρός Πόλεμος)
 - Εμβάθυνση των Γερμανο-Γαλλικών σχέσεων
 - Απόφαση του Nato σχετικά με τους εξοπλισμούς (1979)

Μέρος II

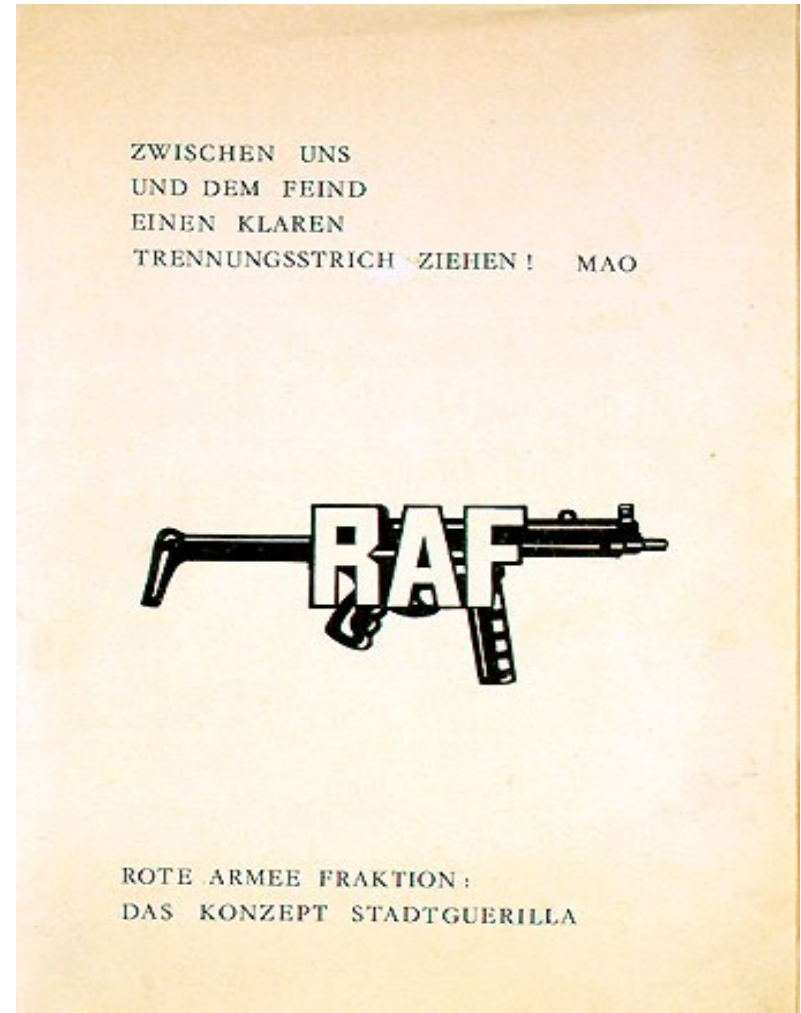
Το «Τόλμημα Δημοκρατία» και η αλλαγή των αξιών (δεκαετία του '70)

ii. RAF / Γερμανικό Φθινόπωρο

Η RAF και το Γερμανικό Φθινόπωρο

- Το 1971 η RAF δημοσιοποιεί την πρώτη της προκήρυξη για το «αντάρτικο πόλεων» (© HDG)

- <http://www.bpb.de/cache/images/2/49262-1x2-article220.jpg?7CECF>

RAF: Η φράξια κόκκινος στρατός

RAF: Η φράξια κόκκινος στρατός (1970)

- Ομάδα με ηγέτες τους Andreas Baader και Ulrike Meinhof (Ομάδα Baader-Meinhof)
- **Αντάρτικο πόλης**
- Στόχος: βίαιος μετασχηματισμός της ΟΔΓ (αρχική επιδίωξη: κοινωνική επανάσταση)
- Εξέλιξη: τρεις γενιές (φάσεις)
 - 1970-1975
 - 1975-1981
 - Διάλυση 1998

Γερμανικό Φθινόπωρο

«Γερμανικό Φθινόπωρο» (αποκορύφωμα 1977)

- Δολοφονική επίθεση στον γενικό εισαγγελέα Buback,
- Δολοφονική επίθεση στον εκπρόσωπο της Dresdner Bank Jürgen Ponto,
- Η απαγωγή του Schleyer,
- Απαγωγή αεροπλάνου της Lufthansa με 91 επιβάτες από Παλαιστίνιους αεροπειρατές – ζητούσαν την απελευθέρωση κρατουμένων (= διεθνής διαπλοκή της τρομοκρατίας) – Ειδικό κομάντος εισβάλλουν στο αεροπλάνο στο αεροδρόμιο του Μογκαντίσου (Σομαλία).

RAF: Το τέλος

- Μερικές ώρες αργότερα οι ηγέτες της RAF Baader, Ensslin και Raspe που ήταν κρατούμενοι στις φυλακές Stammheim στη Στουτγάρδη ανευρίσκονται νεκροί στα κελιά τους (αυτοκτονία).
- Αναλυτικά για το θέμα RAF :
<http://www.bpb.de/geschichte/deutsche-geschichte/geschichte-der-raf/>

Sprione (Κατάσκοποι) του Marcel Beyer

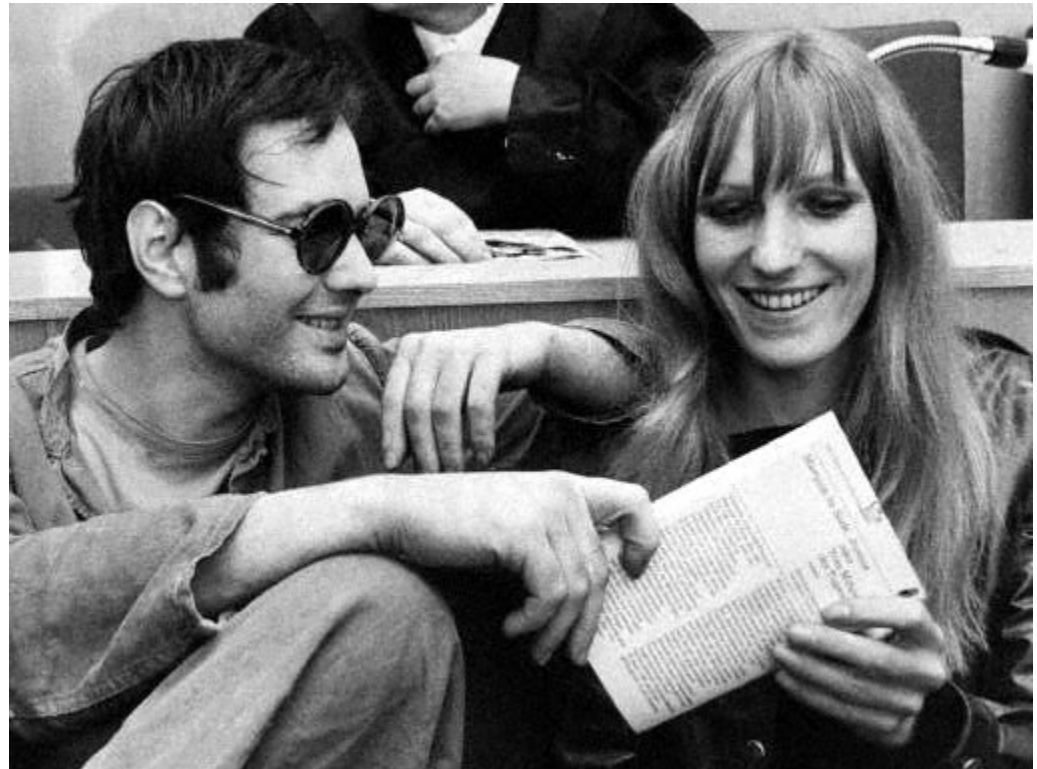
Απόσπασμα από το μυθιστόρημα *Sprione* (Κατάσκοποι) του Marcel Beyer για το Γερμανικό Φθινόπωρο:

- Καχυποψία
- Μυστικά
- Βία
- Σιωπή

Andreas Baader και Gurdrun Ensslin

- Ο Andreas Baader και η Gurdrun Ensslin στη δίκη για τον εμπρησμό πολυκαταστήματος. (© AP)
- <http://www.bpb.de/cache/images/8/49258-3x2-galerie.jpg?277BC>

Καταζητούμενοι τρομοκράτες

- 1980 (Εικόνα: ΒΚΑ)
- <http://www.hamburg.de/contentblob/231414/data/raf-fahndungsplakat-1980-bilddaten.jpg>

Μέρος II

**Το «Τόλμημα Δημοκρατία» και η αλλαγή
των αξιών (δεκαετία του '70)**

iii. Εναλλακτικά κινήματα

Εναλλακτικά κινήματα

Από τη δεκαετία του '70 εναλλακτικά κινήματα στα Δυτικά βιομηχανικά κράτη

- Σκεπτικισμός και κριτική – μοντέρνα βιομηχανική κοινωνία
 - Περίπλοκες συνθήκες ζωής
 - Η κρατική γραφειοκρατία επισκιάζει την κοινωνία
 - Οικονομία – Πολυεθνικές εταιρίες
 - Η οικονομία καταστρέφει τους φυσικούς πόρους
 - Άνθρωποι: Σκλάβοι της παραγωγής + καταναλωτισμός

Γυναικείο κίνημα

- Τέλος της δεκαετίας του '60 στο πλαίσιο του φοιτητικού κινήματος και υπό την επιρροή του νέου γυναικείου κινήματος στις ΗΠΑ δημιουργούνται νέες ομάδες γυναικών
 - Διαχωρίζεται σε δύο πτέρυγες
 - σοσιαλιστική
 - φεμινιστική
- Κοινός αγώνας για την κατάργηση των ποινικών διατάξεων της παραγράφου 218

Το γυναικείο Κίνημα κατά της Παραγράφου 218

„Έχουμε κάνει
έκτρωση”–
διαμαρτυρία
εναντίον της
Παραγράφου 218
(1971)

Πηγή: “Wir haben
abgetrieben“, *Stern*,
6. Juni 1971.

http://germanhistorydocs.ghi-dc.org/images/stern1971_we_b1.jpg

Επιτεύγματα

- Η μεταρρύθμιση της παραγράφου για τις αμβλώσεις το 1976 είναι απογοητευτική
- Απόσυρση από την τρέχουσα πολιτική διαμάχη
- Στόχοι αυτοδιάθεσης και αυτοβοήθειας
- Γυναικεία κέντρα, καταφύγια για κακοποιημένες γυναίκες, γυναικεία καφεενεία ...
- Το γυναικείο περιοδικό «Emma» ιδρύεται το 1977 από την Alice Schwarzer

Alice Schwarzer

- Η δημοσιογράφος Alice Schwarzer στο εξώφυλλο τεύχους του φεμινιστικού περιοδικού EMMA, που ιδρύθηκε το 1977
- http://www.emma.de/sites/default/files/upload/field_images_all/2013/07/EMMA_Titel_0107_web_03_0.jpg

Κινήματα πολιτών

- Ενώσεις πολιτών για την υπεράσπιση επιμέρους συμφερόντων από το 1968/69 (ανεξάρτητα από πολιτικά κόμματα)
- Αρχικά τοπικά προβλήματα (εκπαίδευση, συγκοινωνίες. ..)
- Αργότερα και σε ευρύτερο πολιτικό επίπεδο
- Νομικός και πολιτικός αγώνας εναντίον της οικοδόμησης πυρηνικών εργοστασίων
 - Αναστολή οικοδόμησης και νέοι τρόποι λήψης αποφάσεων

Κινήματα πολιτών 2

- 1983 παρεμπόδιση της απογραφής
 - Μετά την αλλαγή του νόμου έγινε το 1987
- «Ο μονοπωλιακός ρόλος των κομμάτων στο σχηματισμό πολιτικής βούλησης δέχτηκε πλήγμα» (Müller 1996:415)
- Καμιά αλλαγή στις θεμελιώδεις αρχές του κοινοβουλευτικού συστήματος
- Από τα κινήματα πολιτών
 - δημιουργήθηκε ένα πολιτικό κόμμα
 - Οι Πράσινοι (Die Grünen)

Το κόμμα των Πρασίνων

- Δημιουργήθηκε το 1980 σε ομοσπονδιακό επίπεδο από
 - Ομάδες του εναλλακτικού και του κινήματος γυναικών
 - «Πράσινες λίστες» (δημοτικές εκλογές και τοπικά κοινοβούλια των κρατιδίων) + «επιχείρηση πράσινο μέλλον»
- 1983 είσοδος στη βουλή με εκλογικό ποσοστό 5,6 %
- Η γενιά του '68 εισέρχεται στον «Υψηλό Οίκο»
 - Ο Joschka Fischer εμφανίζεται στο κοινοβούλιο με αθλητικά παπούτσια/ αργότερα γίνεται υπουργός εξωτερικών

Αντιπυρηνικό κίνημα

- Αντίσταση στην οικοδόμηση σταθμών πυρηνικής ενέργειας
- Φόβοι για την πλημμελή ασφάλεια των εγκαταστάσεων (απειλή για την υγεία)
 - Μαζικές διαδηλώσεις
 - Κατάληψη εργοταξίων
 - Βίαιες συγκρούσεις ανάμεσα στην αστυνομία και διαδηλωτές
- Προειδοποίηση για το πυρηνικό κράτος
 - Για να διατηρηθεί η ασφάλεια (κατάχρηση ή τρομοκρατική επίθεση) θα ήταν απαραίτητος ένας τεράστιος μηχανισμός παρακολούθησης
 - Κατάλυση της ελεύθερης δημοκρατίας
- Πρόβλημα των αποβλήτων (κίνδυνος για το περιβάλλον)

Μέρος III

Μετά την αλλαγή των αξιών (δεκαετίες του '80 και του '90)

i. Η εποχή Kohl (1982-1998)

Helmut Kohl

Helmut Josef Michael Kohl

(Γενν. 3. April 1930 στο Ludwigshafen του Ρήνου)
πρώην Γερμανός πολιτικός
της CDU. Από το 1969 έως το
1976 υπήρξε πρωθυπουργός
του κρατιδίου Ρηνανίας-
Παλατινάτου (Rheinland-
Pfalz) και από το 1982 έως το
1998 ο έκτος Καγκελάριος της
ΟΔΓ.

Bundesarchiv, B 145 Bild-F074398-0021 / Engelbert
Reineke / CC-BY-SA 3.0

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/51/Bundesarchiv_B_145_Bild-F074398-0021%2C_Bonn%2C_Pressekonferenz_Bundestagswahlkampf%2C_Kohl.jpg

Η εποχή Kohl

- Με την αλλαγή του κυβερνητικού συνασπισμού (από SPD - FDP σε CDU/CSU – FDP) ο Helmut Kohl γίνεται την 1 Οκτωβρίου 1982 καγκελάριος
- Ο Kohl ως καγκελάριος θεωρείται:
 - «Πατέρας του Ευρώ» (ευρωπαϊκή πολιτική)
 - «Πατέρας της ενότητας» (πολιτική της Γερμανίας)
 - Φορέας μιας επιχείρησης «πνευματικής-ηθικής ανανέωσης» στην κατεύθυνση ενός νέου συντηρητισμού

Μέρος III

Μετά την αλλαγή των αξιών (δεκαετίες του '80 και του '90)

ii. Το φιλειρηνικό κίνημα

Φιλειρηνικό κίνημα

- Στην αρχή της δεκαετίας του '80 μαζικό κίνημα στις χώρες της Δύσης
 - Λόγω των παγκόσμιων πυρηνικών εξοπλισμών
- Στόχος η εξασφάλιση της ειρήνης
 - Σταμάτημα των εξοπλισμών
 - Έλεγχος των εξοπλισμών
 - Αφοπλισμός
- Στην ΟΔΓ ιδιαίτερα λόγω της απόφασης του ΝΑΤΟ το 1979 για τους εξοπλισμούς
 - Εγκατάσταση αμερικανικών πυραύλων μεσαίου βεληνεκούς στην ΟΔΓ

Ευρύ φάσμα ομάδων

- Εκκλησιαστικές και συνδικαλιστικές ομάδες
 - Πρωτοβουλίες επιστημόνων, γιατρών και νομικών
 - Κόμματα όπως οι Πράσινοι και οι Κομμουνιστές (DKP) (επίσης τμήματα του SPD και CDU)
 - Εναλλακτικές ομάδες, όπως το γυναικείο κίνημα και το περιβαλλοντικό κίνημα
- Υποστηρικτές του φιλειρηνικού κινήματος από όλα τα κοινωνικά στρώματα

Heinrich Böll

- Στις διαμαρτυρίες συμμετέχουν και συγγραφείς όπως οι Heinrich Böll και Günter Grass. Εδώ ο νομπελίστας συγγραφέας Heinrich Böll σε αντιπολεμική ομιλία του στη Βόνη

- http://www.dw.com/image/0,,4315509_4_00.jpg

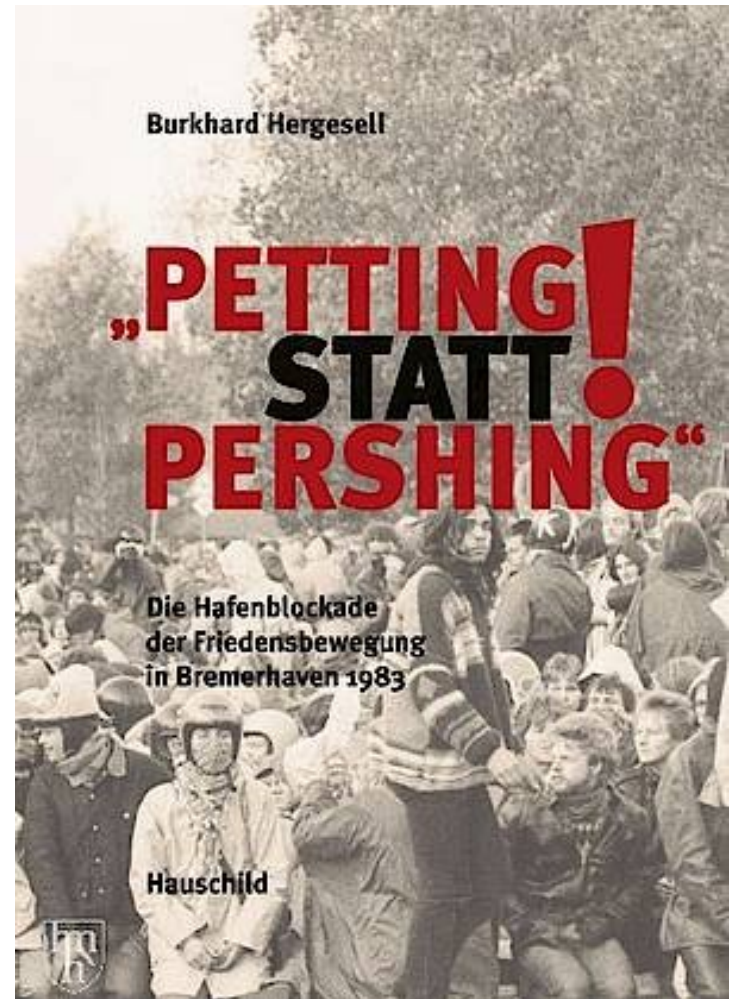
Διαδηλώσεις

- Μεγάλες διαδηλώσεις στη Βόνη
 - 10 Οκτωβρίου 1981; 250000 άνθρωποι
 - 10 Ιουνίου 1982; **350000 άνθρωποι**
- Εβδομάδα διαμαρτυρίας σε όλη τη Γερμανία
 - Συμμετοχή περίπου 3 εκατομμυρίων διαδηλωτών
- Ισχυρή ανταπόκριση του πληθυσμού στο φιλειρηνικό κίνημα
- Δεν εκπλήρωσε τους σκοπούς του
 - Η εγκατάσταση των πυραύλων πραγματοποιήθηκε
- Όμως το μαζικό κίνημα είχε πολιτικές συνέπειες

Διαδηλώσεις 2

- Ο αποκλεισμός του λιμανιού του Bremerhaven από το φιλειρηνικό κίνημα το 1983.
Σύνθημα: „Petting statt Pershing“.

http://www.rosalux.de/fileadmin/_processed_/csm_652_0_7339637dc8.jpg

Μέρος IV

Η πολιτιστική σκηνή: Μία επιλογή

Πολιτιστική σκηνή

Παρουσιάζονται εργασίες των φοιτητών πάνω
στα εξής θέματα:

εικαστικά

κινηματογράφος

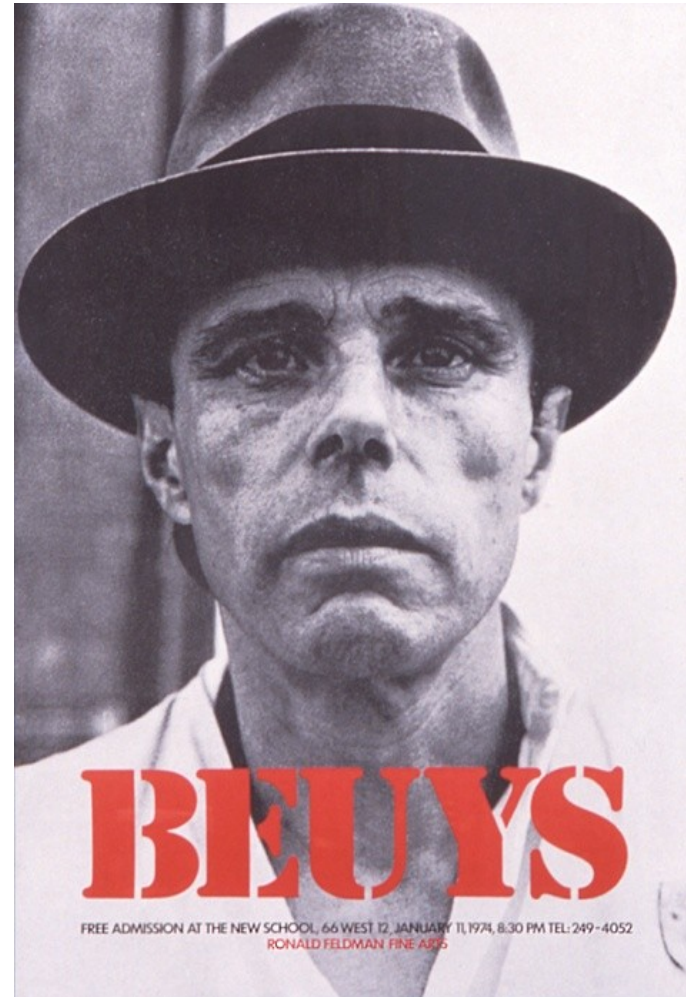
μουσική

Joseph Beuys

Εικαστικές τέχνες

- Αφίσα του Joseph-Beuys για τη σειρά διαλέξεων «Energy Plan for the Western Man» που διοργανώθηκε το 1974 από το νεοϋορκέζο γκαλερίστα Ronald Feldman
- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0f/Beuys-Feldman-Gallery.jpg/408px-Beuys-Feldman-Gallery.jpg>
- Ronald Feldman Fine Arts

Joseph Beuys

Κλασικό έργο του
«γκουρού» της
μοντέρνας τέχνης:
the pack (das Rudel-η
αγέλη), 1969 Φωτό:
VG Bild-Kunst, Bonn
2010, Achim Kukulies

http://www.noz-cdn.de/media/2013/09/10/klassiker-des-kunst-schamanen-the-pack-das-rudel_full.jpg

Georg Baselitz

- Γυμνό με τρία χέρια
(Nude with Three
Arms-Akt mit drei
Armen) 1977

- <http://uploads1.wikiart.org/images/georg-baselitz/nude-with-three-arms-1977.jpg>

Νέος Γερμανικός Κινηματογράφος

- **Νέος Γερμανικός Κινηματογράφος**
 - Δεκαετίες του '60 και του '70
- Σκηνοθέτες: Alexander Kluge, Wim Wenders, Volker Schlöndorff, Werner Herzog, Margarethe von Trotta und Rainer Werner Fassbinder
- κοινωνική και πολιτική κριτική στο επίκεντρο των έργων τους
 - Αποστασιοποίηση από τον καθαρά εμπορικό κινηματογράφο
 - Παραγωγές κατά κανόνα ανεξάρτητες από τα μεγάλα στούντιο

Νέος Γερμανικός Κινηματογράφος

- Ο Νέος Γερμανικός Κινηματογράφος επηρεάζεται από
 - Το Νέο Κύμα (Nouvelle Vague)
 - Το κίνημα διαμαρτυρίας του '68
- Γερμανικός κινηματογράφος σήμερα
 - Fatih Akin
 - Michael Haneke

- Αναλυτικά:

<http://deutsches-filminstitut.de/>

Neue Deutsche Welle

- Μουσική: Νέο Γερμανικό Κύμα (**Neue Deutsche Welle**)
- Μουσικό ρεύμα επηρεασμένο από το Punk και το New Wave
- Αρχή της δεκαετίας του 1980
- Μινιμαλιστικό ύφος, γερμανική γλώσσα
- Γνωστά παραδείγματα:
 - Falco
 - Trio: Da, Da, Da
 - Nena: 99 Luftballons
- Πληροφορίες: <http://www.ichwillspass.de/>

Μουσική

- Catharina „Nina“ Hagen (*γενν. 11. Μαρτίου 1955 στο Ανατολικό Βερολίνο): Γερμανίδα τραγουδίστρια, τραγουδοποιός και ηθοποιός. Επηρέασε σημαντικά το γερμανικό New Wave και υπήρξε προπομπός του Γερμανικού Νέου Κύματος (Neue Deutsche Welle).

- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/5/50/Nunsexmonkrock.jpg>

„Godmother of Punk“

- Nina Hagen
 - Γερμανίδα
 - „Godmother of Punk“
- Μουσικά παραδείγματα
- Η Nina Hagen σε μια συναυλία στο Aalborg, Δανία 2003
- © 2003 by Tomasz Sienicki
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4e/Nina_Hagen-Aalborg_ubt.jpeg

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφία - Links

- <http://www.domid.org/de/migrationsgeschichte-deutschland>
- <http://www.moma.org/collection/artists/366>
- <http://deutsches-filminstitut.de/>
- <http://www.ichwillspass.de/>
- <http://www.bpb.de/>
- <http://www.dhm.de>

Βιβλιογραφία

- Beyer, Marcel: Spione. Suhrkamp, Frankfurt am Main: 2010
- Geppert, Dominik: Die Ära Adenauer. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt: 2002
- Glaser, Hermann: Deutsche Kultur. 1945-2000. Propyläen, München: 2000
- Hosfeld, Rolf und Pölking, Hermann: Die Deutschen. 1945 bis 1972. Leben im doppelten Wirtschaftswunderland. München, Zürich 2006

Βιβλιογραφία 2

- Müller, Helmut: Deutsche Geschichte in Schlaglichtern, Mannheim 1990
- Nerdinger, Winfried: Perspektiven der Kunst. Von der Karolingerzeit bis zur Gegenwart. Oldenbourg, München: 2002
- Ottomeyer, Hans und Czech, Hans-Jörg (Hrsg.): Deutsche Geschichte in Bildern und Zeugnissen. Deutsches Historisches Museum, Edition Minerva, Berlin: 2007
- Parry, Christoph: Menschen, Werke, Epoche, Ismaning 1997

Βιβλιογραφία 3

- Schulze, Hagen: Kleine Deutsche Geschichte, München 1996
- Studt, Christoph (Hrsg.): Die Deutschen im 20. Jahrhundert, München, 1999
- Wagenbach, Klaus und Stephan, Winfried et al. (Zusammengestellt von): Vaterland, Muttersprache. Deutsche Schriftsteller und ihr Staat seit 1945. Wagenbach, Berlin:1995
- Wege der Deutschen, ein begleitendes Sachbuch zur Ausstellung des Deutschen Historischen Museums, Berlin, Reinbek bei Hamburg, 1999

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Prof. Dr. Eleni Georgoroulou. Prof. Dr. Ioannis Pagkalos. «Πολιτισμός II. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (μέχρι την επανένωση)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS476/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

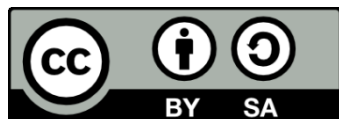
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Anastasios Kotzakotzidis>
Θεσσαλονίκη, <4/9/2015>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

